

FUGLEFODRING

Foderbrættet er oftest i brug om vinteren, når naturens køleskab har klappet lågen i. Især hvis sneen dækker de få tilbageværende fødeemner. Man kan dog sagtens fodre om sommeren også, men foderbrættet vil ikke være helt lige så populært. På det tidspunkt er der nemlig masser af naturlig føde at vælge imellem.

Når man begynder at fodre fuglene, er det godt at starte tidligt om efteråret, da fuglene så lærer, at her er der mad at finde. Det er dog lidt en skrøne, at hvis man først er gået i gang, må man ikke stoppe igen. Der er i dag så mange der fodrer vinterens fugle, at fuglene nok skal finde noget andet at spise. Derudover er fuglene på disse breddegrader om vinteren, fordi de kan overleve uden fodring. Men vil man gerne have mange fugle der regelmæssigt besøger foderbrættet, er det godt, at være konsekvent og regelmæssig med fodringen.

FODERPLADSENS PLACERING

Foderpladsen skal helst placeres, så fuglene føler sig så trygge som overhovedet muligt. Der er specielt 2 farer for fuglene i en parcelhushave; katte og spurvehøge, og fuglene er konstant på vagt. Selvom det er helt naturligt, at nogle småfugle bliver taget af rovdyr, og rovfuglene selvfølgelig også er velkommen i haven, er der ingen grund til at gøre foderpladsen til en slags småfugle-buffet. Placer derfor foderet så langt væk fra krat og buskads, at katten ikke kan bruge det til at ligge på lur men også så tæt på, at småfuglene kan flyve ind og gemme sig for spurvehøgen. Gerne 1-2 meter fra buskadset. Husk, at fuglene, ideelt set, gerne vil kunne skjule sig i flere retninger.



I mere åbne miljøer, hvor spurvehøgen ikke så let kan lave overraskelsesangreb, vil fuglene få øje på spurvehøgen på lang afstand. Nære skjulesteder er derfor ikke så vigtige her.

Husk, også at placere foderpladsen, så den kan ses fra et af husets vinduer, og hav gerne en fuglebog og en kikkert inden for rækkevidde. Så er I klar til masser af sjove gæster på foderpladsen.

FODERPLADSENS UDFORMNING

For at en foderplads skal være interessant for så mange fugle som muligt, skal man sørge for, at den er meget varieret. Et foderbræt er godt til nogle fugle, men f.eks. bogfinke og gulspurv samler helst føde på jorden. Flere mejser foretrækker også at hænge i en fuglekugle eller i en pose nødder. Vælg derfor ikke kun flere forskellige foderemner men også flere måder at præsentere dem på.

FODERBRÆTTET

De fleste velassorterede haver har et foderbræt i en eller anden form, da det er en nem og overskuelig måde at fodre fuglene på. Et foderbræt fås både med og uden tag over, og begge udformninger har sine fordele og ulemper. Taget kan være med til at beskytte foderet fra større dyr som f.eks. måger. Mågerne kan dog kun lide at opholde sig i åbne områder, og placerer man foderbrættet forholdsvis tæt på noget vegetation, vil mågerne højst sandsynligt holde sig væk. En anden fordel ved taget kan være, at det holder foderet mere tørt. Der skal dog ikke meget slagregn til, før den fordel forsvinder, og foderet må faktisk godt blive lidt vådt. Fuglene er ikke glade for at spise helt tørt brød, og mange frø og kerner bliver først interessante, når de har været lidt i blød. Taget kan også gøre det sværere for småfuglene at holde et vågent øje med spurvehøgen, og et foderbræt uden tag kan derfor være at foretrække.

En plade med kantlister til at holde foderet inde er et fantastisk foderbræt. Husk, at sætte det på en cirka 1 meter høj glat pæl, så foderbrættet ikke bliver et tagselvord for rotter.





FODERAUTOMAT

Foderautomater kan være rigtig gode til de fugle der foretrækker at hænge og spise deres mad. Den holder også maden ren og tør, ligesom den er beskyttet mod f.eks. kragefugle der ikke kan hænge og spise. Det er smart kun at fylde en slags foder, som f.eks. solsikkefrø, i automaten. Fuglene har ofte én slags foder, som de foretrækker, og de andre slags vil blot blive smidt på jorden, for at fuglene kan komme frem til yndlingsfoderet.

På foderbrættet er udvalget meget nemmere at overskue, og der vil derfor være meget mindre spild. Når man køber en foderautomat, er det godt at

investere i én i god kvalitet, den holder nemlig meget længere. Hvis man ikke har lyst til at investere i en foderautomat, kan man også blot hænge et net med nødder op i et træ.

FODRING PÅ JORDEN

Nogle fugle, som f.eks. gulspurv og bogfinke, foretrækker at søge føde på jorden. Man kan derfor, med stor fordel, sprede noget af foderet på jorden. Bekymringen er selvfølgelig så, at andre dyr, som f.eks. rotter, også vil begynde at spise af foderet. Men rotter er nataktive, og nøjes man med at smide så meget foder som der forsvinder på 1 dag, vil man typisk ikke få problemer med rotter.

FODEREMNER

Hvis man ønsker at se flere forskellige slags fugle, skal man også tilbyde et varieret udbud af foderemner. Her kommer en beskrivelse af de mest almindelige foderemner og et par gode råd til hvordan man fodrer med dem.

NØDDER

Nødder er meget olie-/fedtholdige og er meget værdifulde for fuglene om vinteren. Når man lægger nødder ud, er det en fordel at lægge dem i en form for nøddeautomat, hvor de hele nødder hakkes ud gennem et net. Ellers flyver fuglene ofte væk fra foderbrættet med dem, og man får ikke glæden ved at kigge på, at fuglene arbejder sig igennem den hårde skal.

Krager, skader og alliker kan ikke få fat i nødderne i en automat



BRØD

Fugle kan rigtig godt lide at spise brød, så ens brødrester kan sagtens være til glæde på foderbrættet. Brødet må dog ikke være for tørt, så man kan med fordel vande det lidt. Grovere brød med masser af kerner er det bedste for fuglene, men som os mennesker kan de også godt lide det helt lyse.

FRØBLANDINGER

Der findes masser af frøblandinger at fodre fuglene med, og de findes i næsten alle prisklasser. Det er en god idé at tjekke indholdet, inden man fylder foderbrættet op. Mange af de billige frøblandinger indeholder en del korn som byg, havre og hvede. Korn er meget stivelsesholdigt og fylder hurtigt maven på småfuglene, men det har ikke den store næringsværdi. De kan altså komme til at spise sig mætte uden at få den energi, som de har brug for. En smule valset hvede og havre er okay i blandingen, da de bedre kan fordøje kornet, når det er valset.

Det kan godt betale sig at købe blandinger i en rimeligt god kvalitet, da der så ofte vil være flere af de foderemner, som fuglene helst vil have. Man risikerer et meget større spild ved billige blandinger med masser af fyldstoffer.

Gå i stedet efter blandinger med mange af de fedt- og olieholdige frø som f.eks. solsikke, hamp, hør og hirse. Vær opmærksom på, at blandingen gerne må være meget varieret og især i forhold til størrelsen på de forskellige foderemner. Der skal både være til store og små næb.



FEDTKUGLER

Om vinteren har fuglene brug for masser af fed mad, og fedtkugler fyldt med olieholdige nødder er helt perfekt. Fedtkugler kan købes færdige men vær meget opmærksom på kvaliteten. De meget billige kugler indeholder ikke nødder, og kan være i så dårlig kvalitet, at de ikke er særligt populære hos fuglene. Vær også opmærksom på, at hænger man kuglerne op, er det typisk kun mejser der kan få noget ud af dem. Man kan derfor med fordel lægge dem på foderbrættet i stedet, så flere fugle kan få glæde af dem. Husk også, at de grønne net som mange mejsekugler kommer i kan ende i maven på større fugle og andre dyr. Så det er en god idé at fjerne disse, inden man placerer dem på foderpladsen.

Fedtkugler kan også nemt laves selv. Man smelter blot noget margarine, blander ens yndlings frøblanding i og hælder det på forme. Når de er størknet, er de klar til fuglene. Som form kan man f.eks. bruge plastikkrus. Eller man kan bruge en halv kokosnød, som man hænger op med bunden i vejret.